

»...han gav afkald og tog tjenerskikkelse på...« (Fil. 2,7)

Det personlige ansvar

Mennesket bærer ene af alle Guds skabninger ansvar. Det er dets adelsmærke; heri ligger dets højhed og høje bestemmelse skjult. En dag skal enhver aflægge regnskab og dermed stå til ansvar overfor Gud.

Hvad er ansvar? Det er først at svare på Guds kald. Dernæst er det at svare *der-til*, og endelig at *aflægge regnskab*.

Frelsen skænker mennesket en fornyet ansvarsbevidsthed og hjælper ham til at forvalte ansvaret, så han kan aflægge regnskab med glæde.

elsker du mig?

Apostelen *Peter* var faldet dybt, han havde fornægtet Jesus tre gange og forskærtsat enhver mulighed for at kunne aflægge regnskab med glæde. Han følte sig med rette som den elendigste og uværdigste af alle.

Alle fire evangelister beretter om hans fald og genoprettelse, thi det er en afgørende del af evangeliet. Selv for den, der har opgivet ethvert håb til sig selv, er der håb.

Jesus spurgte ham: »Simon, Johannes' søn, elsker du mig mere end disse?« Tre gange spørger den opstandne Frelser ham herom (Johs. 21,15-22).

Thi ligesom det afgørende i et ægtepars ansvar er *deres indbyrdes forhold*, således er *vort forhold til Herren* det afgørende i vort ansvar.

Det retter sig *ikke* i første række *udefter* til vort arbejde, men *indefter* til Herren. Man kan passe sit arbejde upåklageligt og dog ikke bære sit ansvar ret. Menigheden i *Efesus* var upåklagelig, hvad angår det udadvendte ansvar (gerninger, møje og afvisning af falske apostle), men kunne dog ikke stå til regnskab for sit ansvar, fordi kærligheden til Herren var blevet svækket (Åbenb. 2,1-7).

Hvis vort forhold til Herren bedrøver Ham, nytter det ikke, at vi arbejder med flid og udholdenhed og skarpsindighed udadtil – lysestagen vil da blive flyttet!

Derfor spurgte Jesus, den opstandne Herre, i sin kærlighed til Peter: »Elsker du mig?«

Men Han spørger også dig og mig om det!

Det var ham, der ikke fordømte Peter, der stillede dette spørgsmål – Ham, der havde slettet alle Peters forbandelser på, at han ikke kendte det menneske, ud – Ham, der ikke sagde til Peter: »Hvor kunne du gøre det? Jeg havde ventet mere af dig!« – men som blot spurgte Peter, om

han elskede Ham, der havde båret al hans synd.

Peter kunne ikke svare andet end, at Herren, der kendte alt, vidste, at Peter elskede Ham mere end disse, thi den, hvem meget er forladt, elsker mest.

Hvad svarer vi? Jeg kender ingen større synder end mig selv. Kender du nogen større synder end dig selv? Hvis du gør det, kan du ikke svare som Peter, thi den, hvem lidet er forladt, elsker lidet.

Peter kunne ikke bruge store ord. Han fortalte ikke andre, at han elskede Jesus mere end de andre – men han sagde det til Herren, da han blev spurgt derom.

Han havde intet at rose sig af – slet ikke af, at han elskede Jesus – hans dybe fald havde jo vist det modsatte!

Det var Jesu bundløse, rene kærlighed til den karaktersvage Simon Peter, der fremkaldte dennes kærlighed til Ham.

Det tre-foldige spørgsmål, der svarer til Peters tre-foldige fornægtelse og Herrens tre-foldige bøn i *Getsemane*, understreger, at hvad der er en hjertesag for Herren, også må være og forblive en hjertesag for Peter.

Vi er inde ved kærnen af vort personlige ansvar, som først og fremmest er *vort hjerteforhold til Ham, der har købt os til Gud med sit blod*.

Dette ansvar er en let byrde, et lifligt åg. Thi ligesom et ægteskab bliver rigere og rigere, når de to sætter deres indbyrdes forhold forud for alt andet, således bliver vort liv med Frelseren rigere og rigere, når vi »dyrker« Ham.

Tag tid til at bede, søg stilhed og ro!

I Frelserens nærhed du altid skal bo!

Tag tid til at bede,

i nåden bliv rig!

Se meget på Jesus,

da bli'r du ham lig!

vogt mine lam!

Når vort personlige forhold til vor Frelser er »i orden« og forbliver »i orden«, da kan vi tage os af mennesker i Hans ånd og med Hans kærlighed.

Da er vor gerning udadtil frugt af og et »bevis på«, at vi elsker Ham.

Det var dette, de havde glemt i menigheden i *Efesus*; derfor formanede Herren dem til at *omvende sig* (Åbenb. 2,5).

Herren giver ikke Peter nogen instruks om, hvordan han skal vogte Hans lam. Det behøves ikke, thi når Peter elsker Herren, forstår han af sig selv, hvorledes han skal tage sig af Herrens mindste små.

Og hvis Peter ikke elsker Herren, da

nytter nok så mange instrukser intet, men gør snarere skade.

Kærligheden (som er beskrevet i 1. Kor. 13) er forudsætningen for, at vi kan gøre fyldest i det ansvarsfulde arbejde: at tage os af de mennesker, Herren betror os.

Herren kalder det for at *være hyrde*, altså at tjene som Han, den gode hyrde, tjente.

En sådan tjeneste har ingen grænse, thi den er rede til at sætte livet til.

Den er uselvisk – den er ren – og den er glædesfyldt, thi glæden er aldrig langt borte fra kærligheden, end ikke i bedrøvelsen.

Det er »heltids-tjeneste« – anden tjeneste findes ikke i Guds rige.

Peter kom i heltidstjeneste med heltidsansvar. Det samme gælder dig og mig.

Du er *altid* i tjeneste og dermed *altid* under ansvar. På *din arbejdsplads* er du i tjeneste for Herren. I *dit hjem* er du i tjeneste for Ham. Når du er *til selskab*, er du fortsat i tjeneste for Ham – ligeledes når du er *på rejse*.

Overalt møder du mennesker. Nogle møder du hver dag, andre møder du blot en enkelt gang.

Vær hyrde for dem alle!

Jeg kan ikke sige dig, hvordan du skal være det – men det forstår du, om du lever Herren nær, behersket af Hans kærlighed og nåde. Det er først og fremmest ved *din færd*, du tjener Herren. Han sagde ikke: »Aflæg vidnesbyrd om mig!« men: »Vær mine vidner!«

Vær hyrde – lad Kristi sindelag møde dem igennem dig!

han skulle herliggøre Gud

Den gode Hyrde herliggjorde altid Gud, allermest på sit kors. Tjeneste er at *følge Ham*.

Peter skulle bogstaveligt følge Herren helt ind i korsfæstelsen og således herliggøre Gud.

Gud tillod, at andre førte Peter derhen, hvor han ikke af sig selv ville – og det blev til korsfæstelsen i Rom.

Ingen Herrens tjener (og det er enhver af os) undgår, at mennesker gør noget ved os, som vi ikke bryder os om. Herren hindrer dem ikke deri, thi det giver os anledning til at herliggøre Kristus, forudsat, at vi bærer det med Hans sindelag, altså i kærlighed, uden bitterhed og misnøje.

Det forudsætter, at vi elsker Ham – altså, at vi bliver i Hans kærlighed – altså i, at vi sætter vort *indadvendte* ansvar *imod Ham* forud for alt andet og »dyrker« Ham.

Thi uden det personlige, inderlige forhold til Ham reagerer vi på *vor egen måde*, når modgang og trængsel møder os – og vor egen måde at reagere på herliggør ikke Herren.

Den, som vil bevare sit liv, kan ikke tjene Herren. At ville bevare sit liv og leve efter sine egne tanker, sin egen vilje og sine egne planer er at miste livet.

Men at miste det for Hans og evangeliets skyld er at bevare det. I selvrådigheden og selvforsvaret ligger ingen glæde. Den ligger (underligt nok) lige i det modsatte.

Derfor kaldte Herren ikke Peters martyrdød for en tragedie, men for det største, et menneske kan være med til: at *herliggøre Gud*.

Sand tjeneste er aldrig tragisk, men herlig. Når den tilsyneladende fører til tab, er det stik modsat: den fører til den størst tænkelige vinding.

Derfor sagde Herren det forud til Simon Peter.

hvad angår det dig?

Men Peter kunne ikke straks frigøre sig til at følge Herren hele vejen til døden på et kors; derfor spurgte han, hvorledes det skulle gå *Johannes*.

Skulle han også lide martyrdøden, eller skulle det gå ham lettere?

Hvis det skulle gå ham lettere, kunne Peter så ikke også nøjes med en lettere vej?

Mangfoldige har ladet sig hindre i at gå hele vejen med Herren, fordi de skelede til, hvad andre gjorde. Det er måske mangfoldige kristnes ulykke, at de lader sig lede mere af andre end af Herren.

Herren gav Peter et skarpt svar: »Hvad angår det dig, om Johannes skal leve, til jeg kommer igen!«

Husk dette skarpe svar fra Ham, der

elskede Peter! Han så, at Peter bragte sig selv i fare derved, at han kun ville følge Herren hele vejen, hvis Johannes også var med hele vejen til korset.

Ansaret for at følge Herren må Peter bære alene uden at skele til, hvorledes Johannes bærer sit ansvar. Derfor siger Herren: »Følg *du* mig!«

De ord gælder enhver af os. De indebærer tilværelsens herligste kald og største ansvar. De skænker enhver, der tager dem til sig, en uendelig nåde – nåden til at bære sit personlige ansvar i personlig tro og lydighed og dermed nåden til personligt at aflægge regnskab med glæde!

Peter havde sagt, at han ville sætte sit liv til for Herren (Johs. 13,37). Men han fornægtede Ham. Jesu genoprettelse af Peter er så fuldkommen, at Peter en dag sætter livet til, så han, der fornægtede, nu herliggør sin Frelser! Sådan er Jesus, vor Herre og Frelser.

Det personlige ansvar

Ved Juletid går vore tanker til jomfru *Maria*, der sagde: »Se, jeg er Herrens tjenerinde; mig ske efter dit ord« (Luk. 1,38). Denne unge kvinde lærer os at tage imod vort kald og vort personlige ansvar og forvalte det til Herrens ære.

Hun blev ikke kaldet til en udadvendt opgave. Livet igennem var hun husmoder – og som husmoder forblev hun Herrens tjenerinde.

I en vis forstand skulle hun slet ikke gøre noget for Gud – hun skulle »blot« være det, Han gjorde hende til.

Det er altid hovedindholdet af ethvert menneskes kald og ansvar. »I skal *være* mine vidner« (Ap. G. 1,8).

Jeg er Herrens tjenerinde

Således var hendes grundholdning. Hendes hverdag og hele hendes liv var præget heraf.

Det afgørende for hende var derfor, hvad Herren ville med hende. Da det blev åbenbart, krydsede det hendes egne planer på adskillige væsentlige punkter – men hendes grundholdning forblev den samme: »Se, jeg er Herrens tjenerinde!«

Da *Peter* af Herren fik at vide, at han skulle herliggøre Herren igennem martyriet, spurgte han: »Hvorledes skal det gå Johannes? Skal han have det lettere end jeg?« Da engelen *Gabriel* åbenbarede *Maria*, at hun skulle undfange og føde en søn, spurgte hun: »Hvorledes skal det gå til? Jeg ved jo ikke af nogen mand« – og hendes tanker gik til *Josef*, hendes trolovede.

Hun fik det svar, at Helligånden skulle

komme over hende, og den Højestes kraft skulle overskygge hende, så det, der fødtes, skulle kaldes helligt, *Guds* søn.

Dette svar måtte hun »nøjes med« – det sagde intet om Josef – men dybest set vedkom det heller ikke hende! Hun var *Herrens* tjenerinde og måtte ikke lade sit ansvar og sin tjeneste begrænse eller hæmme eller betinge af noget andet end Herrens vilje. Hendes personlige forhold til Herren gik forud for forholdet til hendes elskede Josef. Ham måtte hun overlade til Herren.

Man kan ikke være Herrens tjener eller tjenerinde, hvis man elsker sine elskede højere end Herren, thi så er man Ham ikke værd!

Her er noget for enhver at være stille for ikke blot i denne søde juletid – men atter og atter!

Se, jeg er Herrens tjenerinde

Lad os atter lytte til den unge kvindes selvvidnesbyrd. Kan du og jeg sige det samme lige så oprigtigt og uforbeholdent som hun?

Hun sagde ikke: »Jeg har en tjeneste for Gud!« Sådan siger Herrens tjenere ikke så ofte. Det giver nemlig andre det indtryk, at »tjenesten« er begrænset til et bestemt arbejde, men det er den ikke. Enten er *alt*, hvad vi gør i ord og gerning, tjeneste for Herren, eller også er *intet* af det tjeneste. Hvis man udskiller »tjenesten« (f.eks. den henne i kirken eller menigheden) fra alt andet i livet, da tjener man slet ikke Herren.

Derfor sagde Maria: »Se, jeg *er*... jeg

er det *nu* – jeg er det *altid* – jeg er det *i alle forhold*, hvor forskellige de end er – jeg er det, *når jeg er hjemme* – og *når jeg er ude* – jeg er det, *selvom min elskede Josef ikke kan forstå mig* – jeg er *ikke mere min egen*!«

Hendes tjeneste var enestående, thi hun skulle undfange ved Helligånden og føde Guds søn!

Hun måtte bære megen forsmædelse, thi hvem (uden Josef, som Herren åbenbarede det for i en drøm) ville tro på den forklaring!

Vor tjeneste er at *være* Herrens vidner, så vidnesbyrdet ikke aflægges engang imellem, men altid.

Det er os lige så umuligt, som det var umuligt for Maria at føde Guds søn, hvis ikke Helligånden overskyggede hende.

Men hvis vi lader Helligånden overskygge os hele tiden – hvis vi med andre ord lader Helligånden herliggøre Kristus for vore hjerter dag for dag – hvis vi bliver under »dine vingers skygge« – da vinder Kristus skikkelse i os – og da *er* vi i stadig stigende grad, hvad vi skal *være*: hans vidner og dermed hans tjenere og tjenerinder.

Det koster også os en del forsmædelse, men det hører med til at *være*, hvad vi er kaldet til at være!

Maria sagde dette til Gabriel, men ikke til mennesker. Paulus derimod skrev også til menighederne, at han var Herrens tjener. Lad os sige det til Gud – og lad os sige det til mennesker – så står det forhåbentlig fast!

Ved Guds nåde er jeg det, jeg er

Sådan sagde Paulus. Maria kunne have sagt det samme, thi hun blev tiltalt: »du benådede«, »du har fundet nåde hos Gud« (Luk. 1,28 og 30).

Helligånden er *nådens* Ånd. Den gjorde Maria til det, Gud havde kaldet hende til. For mennesker var det nemlig umuligt, men for Gud er alle ting mulige, endog de umulige.

Det var også Helligånden, der formidlede Guds nåde til Paulus, så han blev det, Gud havde udvalgt ham til.

Intet er mere »tilfredsstillende« end at være det, man skal være. Vi hører det af Marias egen mund, da hun udbrød: »Min sjæl højlover Herren, og min ånd fryder sig over Gud, min Frelser« (Luk. 1,46-47), og vi hører det atter og atter af Paulus' mund.

Det er den fuldkomne frihed. Nu er mennesket »sig selv« i sand betydning uden noget skær af hovmod.

Nu kender det sin plads i tilværelsen og er hjertens tilfreds og taknemmelig.

Nu rokkes det ikke, thi nu er al ufrihed og usikkerhed overvundet af Guds kraftige og mægtige nåde.

Vel skulle et sværd gennemtrænge hendes sjæl, og vel skulle hun stå ved korset og se sin søn dø udspilet derpå – men hun skulle også opleve den usigelige fryd, at han stod op fra graven som verdens Frelser og Herre.

Således var hun Herrens *tjenerinde*!

Hvis du nu spørger: »Hvad udrettede Maria for Herren?« da vidner du om, hvor lidt begreb du endnu har om tjenesten for Gud. Den består ikke først og fremmest i, hvad vi udretter, men i, hvad vi *er*.

Jeg kender her ved juletid mange, der intet udretter eller udfører for Herren, fordi de ganske enkelt ikke er i stand til at udrette noget. De er bundet til deres stue af sygdom og svaghed. De er (som Peter) ført derhen, hvor de ikke selv ville. Med de *er* alle Herrens tjenere og tjenerinder. Derfor udretter de mere end alle de, der »udretter« så meget! De herliggør Gud!

Maria var også *Herrens velsignede*. Og dog mødte hun megen modgang og smerte. Et sværd gennemtrængte hendes hjerte flere gange.

Således forblev hun i den uforståelige tjeneste at *være* Herrens tjenerinde i svaghed og smerte. Sådanne »udretter« uendeligt meget.

Men det kan ikke noteres i de menneskelige bøger om tjeneste og tjenestens resultater.

Mig ske efter dit ord!

Maria skulle ikke finde på noget at gøre for Gud. Det skal ingen af os. Derfor sagde hun ikke: »Se, jeg er Herrens tjenerinde – nu skal jeg sandelig tjene!«

Sådan taler ingen Herrens tjener, end ikke vor Herre Jesus. Han sagde derimod: »Menneskesønnen kan slet intet gøre af sig selv. Kun hvad han ser Faderen gøre, det samme gør også Sønnen!«

Hun sagde »kun«: »Mig ske efter dit ord!« Noget viisere kan intet menneske sige. Noget viisere kan ingen Herrens tjener eller tjenerinde sige.

Hun bandt ikke Herren til sine tanker om tjeneste – hun bandt derimod sig selv til Herrens tanker og Herrens veje.

Således bar hun sit ansvar på den eneste måde, der består for Gud.

Det er enkelt. Det er også radikalt.

Dette har vi god tid til at være stille for i denne søde juletid, hvor vi ret vil fornøje os!